

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΜΑΓΝΗΣΙΟΥ

Μαγνήσιο (Mg^{++})

- Είναι το τέταρτο σε ποσότητα κατιόν του οργανισμού (μετά το Na^+ , K^+ & Ca^{++}) και το δεύτερο ενδοκυττάριο (μετά το K^+)

Η ρύθμιση του ισοζυγίου του Mg^{++} είναι ζωτικής σημασίας για τον οργανισμό

Ο ρόλος του Mg^{++}

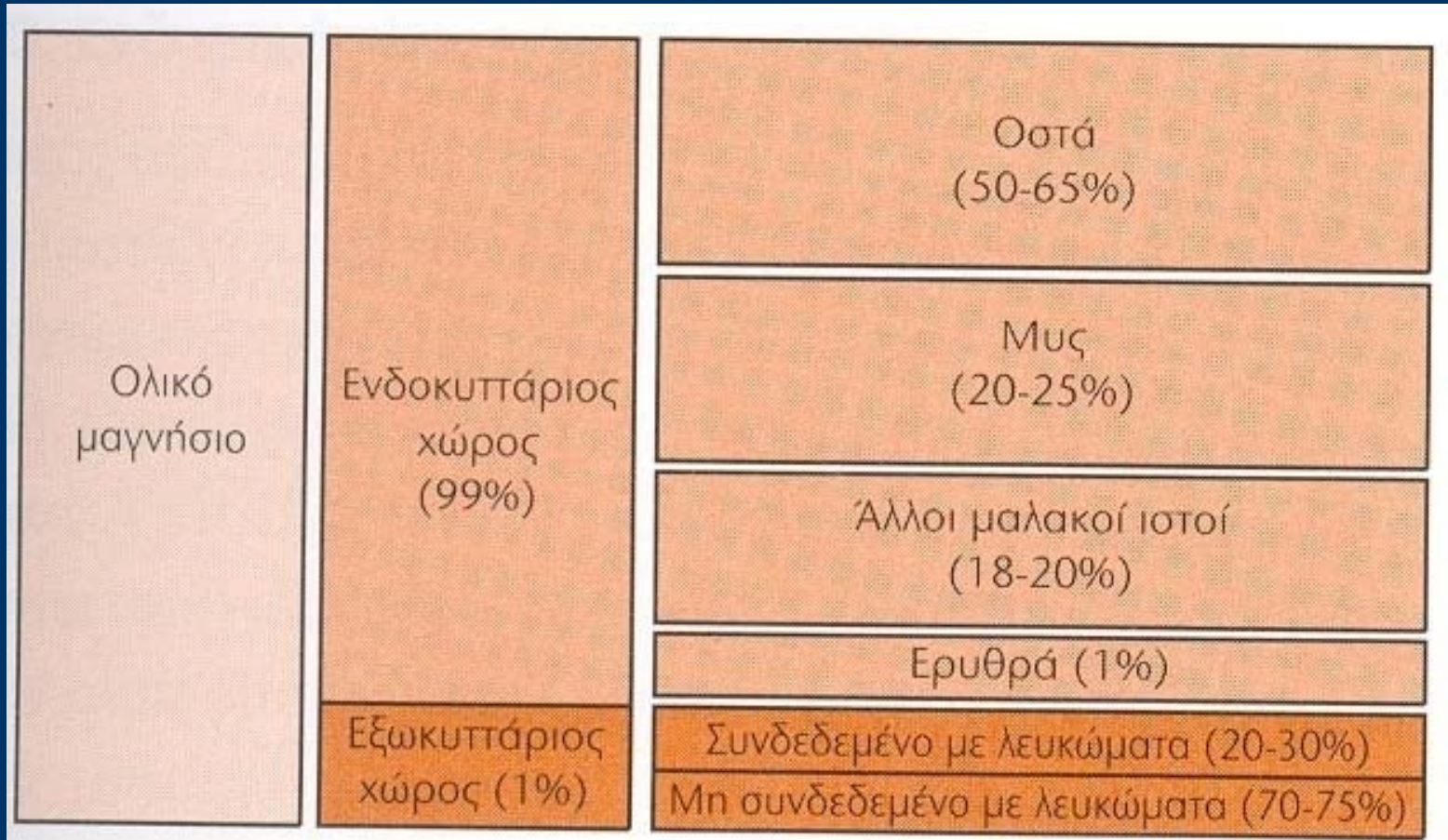
- Η βιολογική σημασία του Mg^{++} είναι καθοριστική για πολλές ενζυμικές και άλλες κυτταρικές λειτουργίες
- Συμμετέχει σε όλες τις αντιδράσεις που απαιτούν ATP, στην αντιγραφή & μεταγραφή του DNA και στη μετάφραση του mRNA
- Διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο σε:
  - σταθερότητα των κυτταρικών μεμβρανών
  - ενεργειακό μεταβολισμό των κυττάρων
  - νευρομυική αγωγιμότητα,
  - μεταφορά ιόντων & δραστηκότητα των διαύλων ασβεστίου

Μαγνήσιο (Mg⁺⁺)

The findings of this meta-analysis indicate **hypomagnesemia** is associated with higher mortality, the need of mechanical ventilation and also the length of ICU stay in patients admitted to ICU.

Hypomagnesemia and mortality in patients admitted to intensive care unit: a systematic review and meta-analysis QJM 2016

Κατανομή του Mg^{++} στον οργανισμό

Φυσιολογικές τιμές:

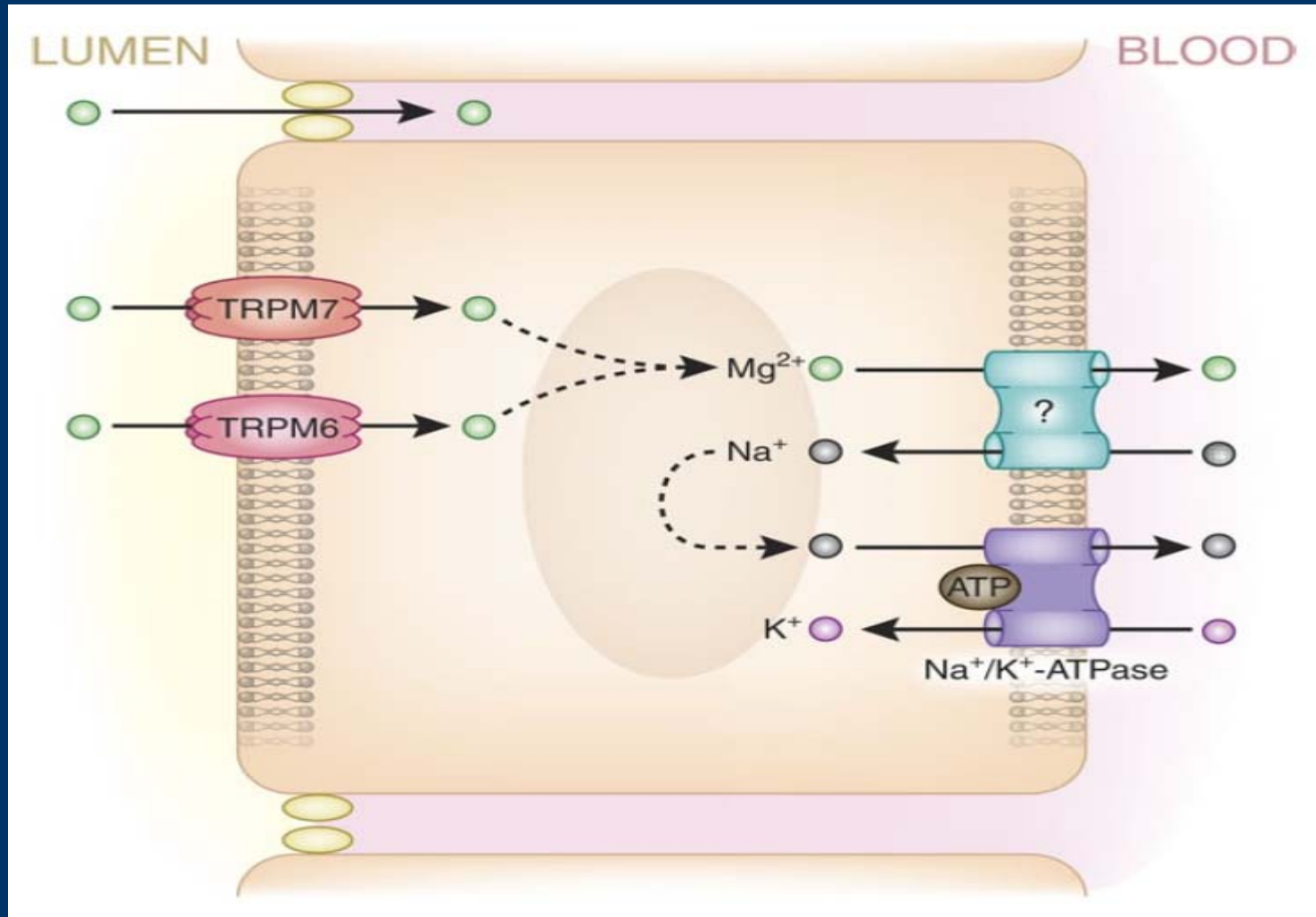
Mg^{++} ορού : 1.5 - 2.5 mg/dL (1.3 – 2.1 meq/L, 0.65 – 1.05 mmol/L,)

1mmol/L=2meq/L=2.43 mg/dl

ΠΡΟΣΛΗΨΗ

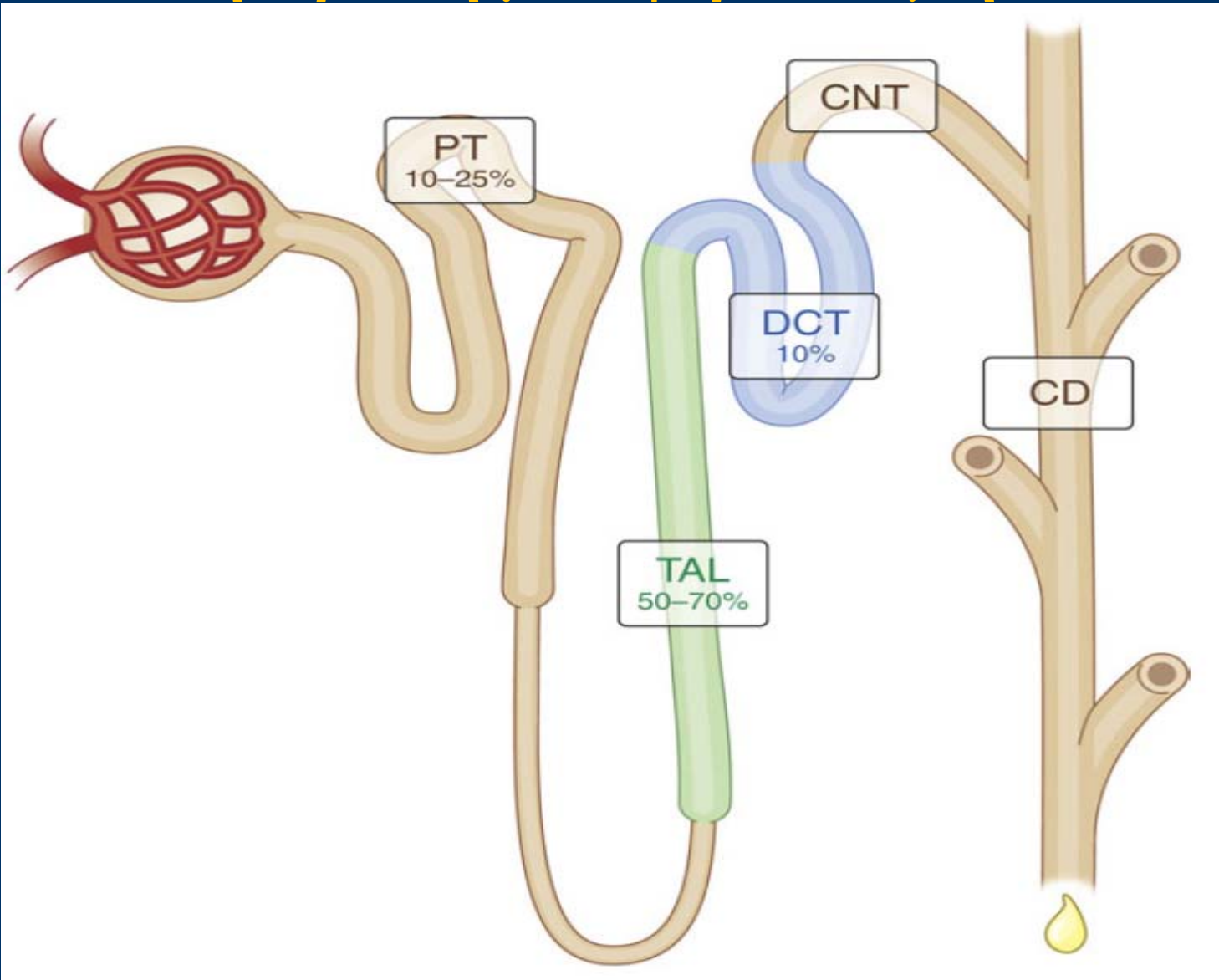
- Το Mg^{++} βρίσκεται σε όλες τις τροφές (εκτός από τα λίπη)
- Πλουσιότερες τροφές σε Mg^{++} είναι:
  - ✓ φρέσκα λαχανικά
  - ✓ ξηροί καρποί
  - ✓ όσπρια
  - ✓ μη επεξεργασμένα δημητριακά
  - ✓ κόκκινο κρέας

Γαστρεντερική απορρόφηση Mg

TRPM6/7: transient receptor potential channel melastatin member 6/7

Σωληναριακή μεταφορά Μαγνησίου

- Ο κύριος παράγοντας που ρυθμίζει την επαναρρόφηση του Mg^{++} είναι η συγκέντρωσή του στον ορό
- Η υπομαγνησισαιμία διεγείρει την επαναρρόφηση του Mg^{++}
- Η υπερμαγνησισαιμία έχει την αντίθετη δράση
- Η επαναρρόφηση του Mg^{++} καθορίζεται από την παρουσία του ευαίσθητου στο Ca^{2+}/Mg^{2+} υποδοχέα που εντοπίζεται στην τριχοειδική πλευρά των κυττάρων του παχέως ανιόντος σκέλους της αγκύλης του Henle και ανιχνεύει τις αλλαγές του Mg^{++} του ορού

ΥΠΟΜΑΓΝΗΣΙΑΙΜΙΑ

- Αφορά στο 10% των εισαγωγών σε γενικά νοσοκομεία (ΜΕΘ: 65%)
- Η μειωμένη διαιτητική πρόσληψη Mg^{++} (<0.5 mmol/d) από μόνη της δεν είναι ικανή να προκαλέσει συμπτωματική υπομαγνησισαιμία
- Συνυπάρχει συχνά με υποκαλιαιμία, υπασβεστιαίμια και μεταβολική αλκάλωση

Έχει συσχετιστεί ως δυσμενής παράγοντας κινδύνου για καρδιαγγειακά νοσήματα

ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΜΑΓΝΗΣΙΑΙΜΙΑΣ (I)

- **Μειωμένη πρόσληψη**

σοβαρή υποθρεψία

- **Μειωμένη απορρόφηση:**

διάρροιες, σύνδρομο δυσαπορρόφησης, διάχυτη εντερική νόσος, εκτεταμένη εκτομή εντέρου, παρατεταμένη ρινογαστρική αναρρόφηση, εντερικά συρίγγια

- **Είσοδος Mg^{++} στα κύτταρα:**

χορήγηση ινσουλίνης, αυξημένη δραστηριότητα του συμπαθητικού, αναπνευστική αλκάλωση

PPIs & υπομαγνησισαιμία

- Απαιτείται μακροχρόνια χορήγηση
- Μείωση της απορρόφησης του Mg^{++} στο έντερο (TRPM6 and TRPM7)
- Αλλαγή στο εντερικό pH
- Σταθερή μικρού βαθμού νεφρική διαρροή Mg^{++}

ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΜΑΓΝΗΣΙΑΙΜΙΑΣ (II)

Νεφρικές απώλειες Mg^{++}

- **Ωσμωτική διούρηση**

(διαβήτης,   μαννιτόλη,   υπερασβεστιαμία,
υποφωσφαταιμία, αλκοόλ, έκπτυξη του εξωκυττάριου
όγκου

- **Φάρμακα:** διουρητικά (θειαζιδικά & αγκύλης),
αμινογλυκοσίδες, cisplatin, κυκλοσπορίνη, cetuximab,
αμφοτερικίνη, πενταμιδίνη,

- **Πρωτοπαθείς σωληναριακές διαταραχές:**

σύνδρομο Bartter & Gitelman
μεταποφρακτική διούρηση

Τα πιο συχνά αίτια υπομαγνησισαιμίας στην κλινική πράξη είναι:

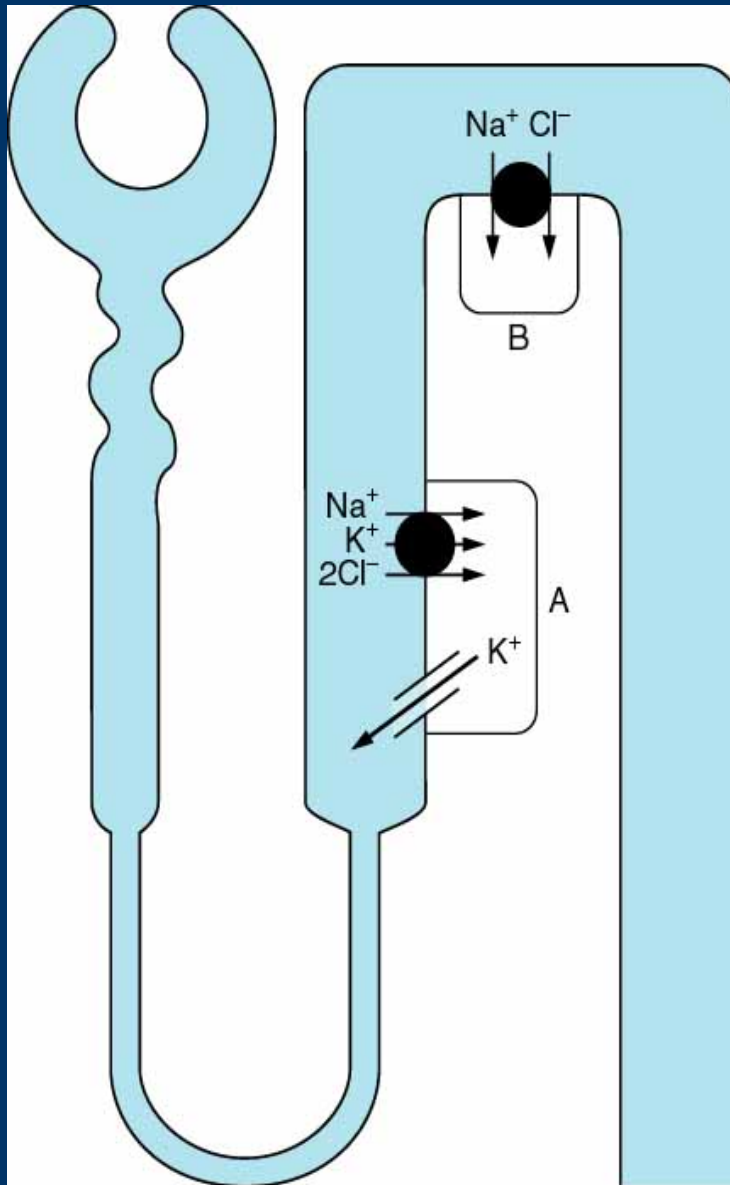
✓ **Σακχαρώδης διαβήτης**

✓ **Αλκοολισμός**

✓ **Φάρμακα**

**(διουρητικά, αμινογλυκοσίδες,
αμφοτερικίνη, cisplatin, & κυκλοσπορίνη)**

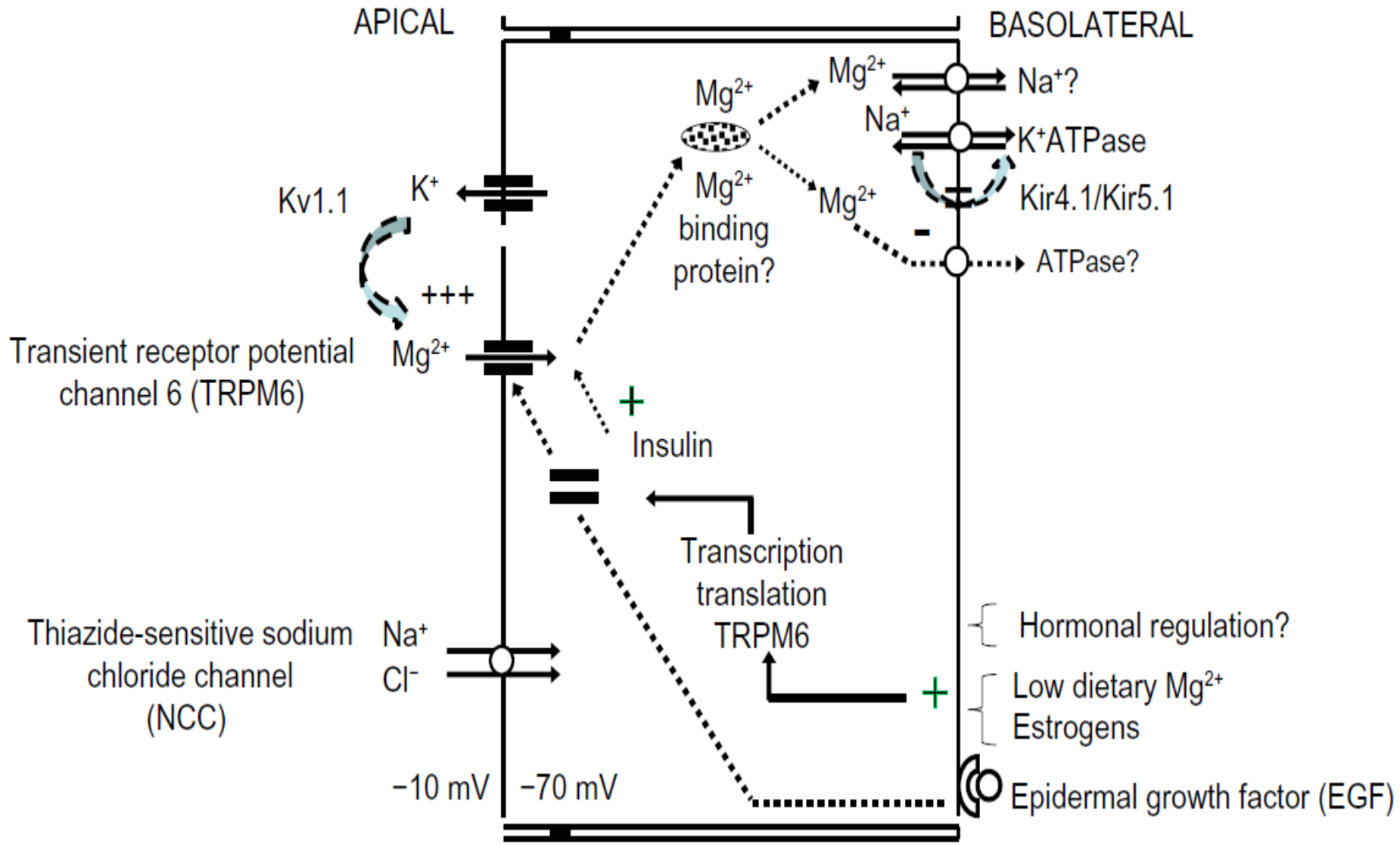
Bartter's/ Gitelman's syndrome

Gitelman's Syndrome
Hypokalemia
Metabolic alkalosis
 $\uparrow$ Renin/aldosterone
Hypocalciuria
Normotension
Hypomagnesemia
Age at diagnosis >6 yr
Mild growth retardation

Bartter's Syndrome
Hypokalemia
Metabolic alkalosis
 $\uparrow$ Urinary PGE
 $\uparrow$ Renin/aldosterone
Normotension
Hypercalciuria
Nephrocalcinosis
Age at diagnosis: infancy
Premature birth/growth retardation

Magnesium reabsorption at the distal convoluted tubule

ΑΠΩ ΕΣΠΕΙΡΑΜΕΝΑ ΣΩΛΑΗΝΑΡΙΑ:

ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΤΗΣ ΟΜΟΙΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ Mg^{2+}

ΘΕΙΑΖΙΔΙΚΑ ΔΙΟΥΡΗΤΙΚΑ → ↓ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΩΝ
TRPM6

CYCLOSPORIN → ↓ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΩΝ TRPM6

PLATINUM DERIVATIVES: CELL DEATH?/↓
ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΤΩΝ TRPM6 ΔΙΑΥΛΩΝ

Υπομαγνησισαιμία και αλκοόλ

Η υπομαγνησισαιμία είναι πολυπαραγοντικής αιτιολογίας:

- ✓ μειωμένη πρόσληψη
- ✓ διάρροιες
- ✓ είσοδος στα κύτταρα (αναπνευστική αλκάλωση, stress, απόσυρση από αλκοόλ)
- ✓ άμεση μαγνησιουρική δράση της οξείας κατανάλωσης αλκοόλ

**Συνυπάρχουσες ηλεκτρολυτικές διαταραχές υποκαλιαιμία,
και υποφωσφαταιμία**

Υπομαγνησισαιμία & υποκαλιαιμία

- Συχνά υπάρχει κοινή υποκείμενη διαταραχή (διουρητικά, cisplatin, διαρροϊκό σύνδρομο)
- Η υπομαγνησισαιμία αυξάνει την απέκκριση καλίου στην αγκύλη του Henle και πιθανά στα φλοιώδη αθροιστικά σωληνάρια
- Η διόρθωση της υποκαλιαιμίας που οφείλεται σε υπομαγνησισαιμία επιτυγχάνεται με τη διόρθωση του ισοζυγίου του Mg^{++}
- Η χορήγηση αλάτων καλίου είναι συνήθως αναποτελεσματική, αφού το κάλιο απεκκρίνεται γρήγορα στα ούρα

Υπομαγνησαιμία: κλινικές εκδηλώσεις

- Γενικευμένη αδυναμία, νευρομυϊκή ευερεθιστότητα, αύξηση τενόντιων αντανακλαστικών, τρόμος, τετανία, σπασμοί

- **ΗΚΓ ευρήματα:**

Επηρεάζει την αντλία Na-K-ATPase και οδηγεί σε διαταραχές επαναπόλωσης:

- ✓ Παράταση διαστήματος QT
- ✓ Διεύρυνση QRS
- ✓ Παράταση PR
- ✓ Κατασπάσεις ST
- ✓ Υπερκοιλιακές αρρυθμίες

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

- Στις περισσότερες περιπτώσεις η αιτιολογία της υπομαγνησισαιμίας είναι προφανής από το ιστορικό
- Σε αμφίβολες περιπτώσεις απαιτείται ο προσδιορισμός του Mg^{++} των ούρων
- Αυξημένη απέκκριση Mg^{++} στα ούρα (κλασματική απέκκριση $>4\%$) είναι ενδεικτική απρόσφορης μαγνησιουρίας

Υπομαγνησισαιμία: Αντιμετώπιση

Ασυμπτωματική:

- Από του στόματος αναπλήρωση
- Συχνά: διάρροια και ΓΕΣ δυσανεξία
- Σε νοσηλευόμενους ασθενείς προτιμάται η IV αναπλήρωση με MgSO_4
- 1 amp MgSO_4 (10ml, 25%): 250mg Mg^{++}

- **Προσοχή:** όχι συγχορήγηση με HCO_3^-

Υπομαγνησισαιμία: Αντιμετώπιση

Σοβαρή συμπτωματική υπομαγνησισαιμία (<1mg/dl)

- Συνεχής ΗΚΓ παρακολούθηση
- **Αιμοδυναμική αστάθεια:**
  - 1-2g MgSO₄ σε 5-10min bolus IV
- **Αιμοδυναμική σταθερότητα:**
  - Αρχικά: 1-2g MgSO₄ σε 100ml Dextrose 5% σε 1h
  - Συντήρηση: 4-8g MgSO₄ σε 12 – 24h
- **Ασθενείς με ΧΝΝ:** μειωμένες δόσεις
- 50% του χορηγούμενου IV MgSO₄ αποβάλλεται από τους νεφρούς

Θεραπεία σοβαρής υπομαγνησισαιμίας

- Κατά τη διάρκεια της χορήγησης πρέπει να παρακολουθούνται τα επίπεδα του Mg^{++} στον ορό τα οποία δεν πρέπει να υπερβούν τα 2.5 meq/L (1.25 mmol/L)
- Πρέπει να ελέγχονται τα τενόντια αντανακλαστικά κατά τακτικά χρονικά διαστήματα (η μείωσή τους είναι μια πρόιμη ένδειξη βαριάς υπερμαγνησισαιμίας)

ΥΠΕΡΜΑΓΝΗΣΙΑΙΜΙΑ

- Είναι σπάνια και συνήθως ιατρογενής διαταραχή
- Παρατηρείται σε ασθενείς με έκπτωση της νεφρικής λειτουργίας στους οποίους χορηγούνται αντιόξινα ή υπακτικά που περιέχουν μαγνήσιο, καθώς και σε έγκυες γυναίκες μετά ενδοφλέβια χορήγηση $MgSO_4$ για τη θεραπεία της προεκλαμψίας

Υπερμαγνησισαιμία: αίτια

Εξωγενής χορήγηση Mg^{++} :

■ Χορήγηση (IV) $MgSO_4$

- Ως θεραπεία της προεκλαμψίας – εκλαμψίας
- Επίπεδα Mg^{++} 5 – 7 mg/dl

■ Από του στόματος λήψη Mg^{++}

- Απαιτούνται μεγάλες δόσεις
- Συνύπαρξη νεφρικής βλάβης
- Κατάχρηση υπακτικών

■ Υποκλυσμοί με υπακτικά Mg^{++}

Υπερμαγνησισαιμία: κλινικές εκδηλώσεις

- **Mg⁺⁺ < 4.5 mg/dl:** Χωρίς συμπτώματα
- **Mg⁺⁺ > 7 mg/dl:** απώλεια τενόντιων αντανακλαστικών
- **Mg⁺⁺ > 9 - 12 mg/dl:** Παράλυση αναπνευστικών μυών, υπόταση, διαταραχές καρδιακής αγωγιμότητας, απώλεια συνείδησης

Υπερμαγνησισαιμία: αντιμετώπιση

- Διακοπή χορηγούμενων σκευασμάτων μαγνησίου
- Διουρητικά αγκύλης ± Φυσιολογικός ορός
- **Γλυκονικό ασβεστιο (IV):** ανταγωνισμός των δράσεων του μαγνησίου σε καρδιά και νευρομυϊκό σύστημα
- Αιμοκάθαρση

Άνδρας 45 ετών εισάγεται λόγω προοδευτικής αδυναμίας των 4 άκρων από δύο μηνών

Αρχικά εμφανίζει δυσκολία να σηκωθεί από καθιστή θέση και να σηκώσει τα χέρια του πάνω από το κεφάλι.

Δεν υπάρχει ιστορικό αισθητικής απώλειας, ατροφίας ή διαταραχών από έντερο ή ουροδόχο κύστη, διάρροια ή λήψη φαρμάκων.

Κλινική εξέταση

ΑΠ: 86/52 mm Hg χωρίς σημεία αφυδάτωσης υποογκαιμίας

Μυϊκή αδυναμία στα 4 άκρα και μυες τραχήλου

Εν τω βάθει τενόντια αντανακλαστικά μειωμένα

Εργαστηριακός έλεγχος

Σάκχαρο νηστείας 94 mg/ dL,

Ουρία: 38 mg/dL, κρεατινίνη: 1 mg/dL

Na⁺ = 125 mmol/ L

K = 1.7 mmol/L

Cl = 96 MEq/L

Ca = 8.7 mg/dL

Mg = 1.3 mg/dL

Αέρια αίματος:

pH = 7.56, PaO₂ = 80.6, SaO₂ = 96%,

PaCO₂ = 49, HCO₃⁻ = 30.1 mmol/L.

Προσδιορισμός ηλεκτρολυτών στα ούρα:

Υποασβεστιουρία

Σύνδρομο Gitelman's

Ο ασθενής τέθηκε σε υποκατάσταση καλίου
και μαγνησίου και σπιρονολακτόνη

Παρουσίασε δραματική βελτίωση

Ρόλος του φωσφόρου στον οργανισμό

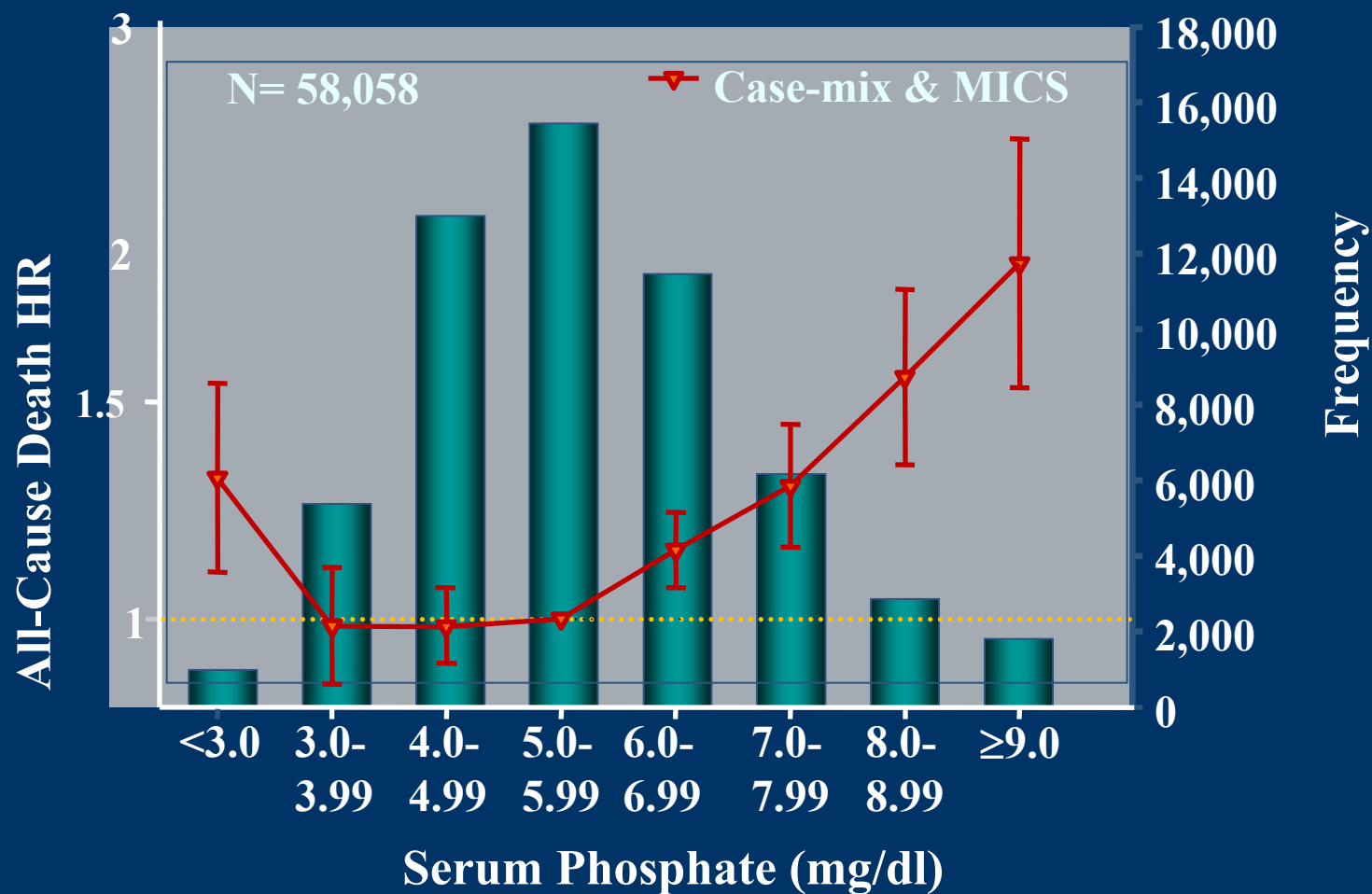
- Βασικό συστατικό του οστίτη ιστού (μετάλλωση οστών)
- Συστατικό σημαντικών οργανικών μορίων (*c-AMP*, *ATP*)
- Βασικό συστατικό δομικών μορίων του οργανισμού
[φωσφοπρωτεΐνες, φωσfolιπίδια, νουκλεϊνικά οξέα]
- Παροχή οξυγόνου στους ιστούς [2,3-DPG ερυθρών αιμοσφαιρίων]
- Επηρεάζει την ενζυμική δραστηριότητα (κινάσες)
- Ρύθμιση οξεοβασικής ισορροπίας
- Ρύθμιση των επιπέδων ασβεστίου ορού

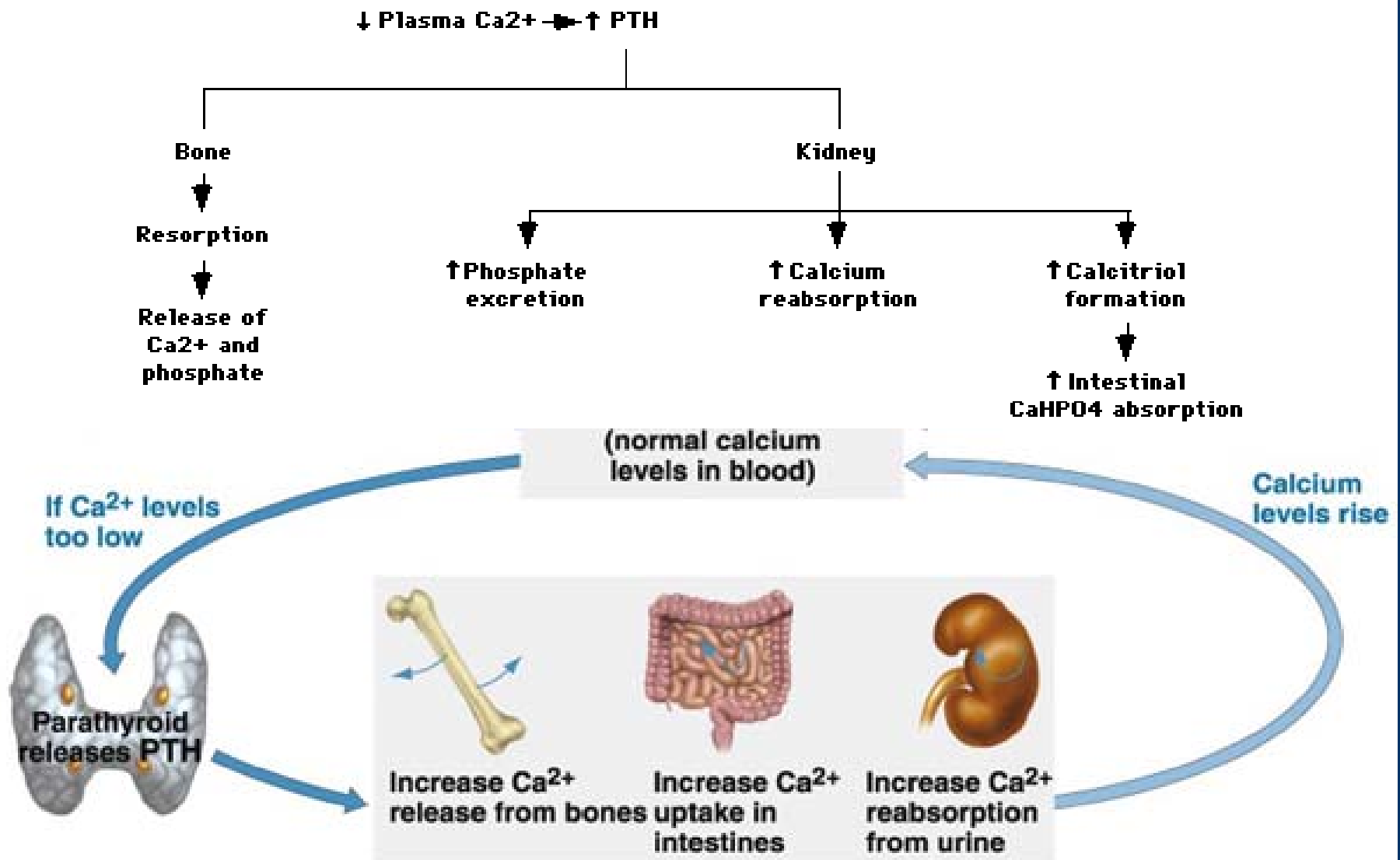

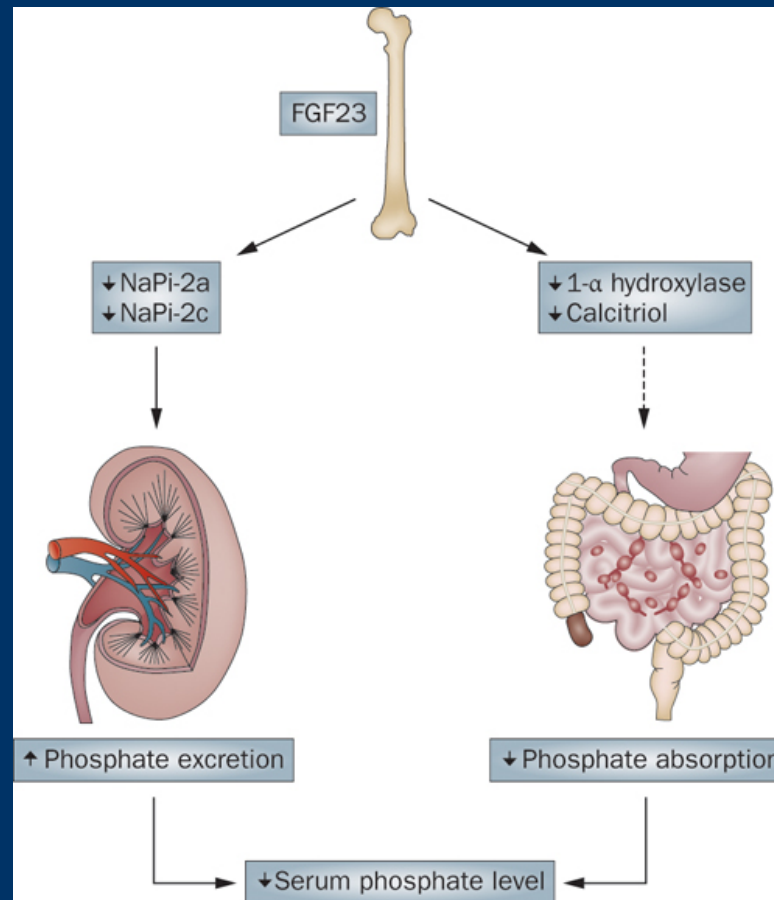
Πρόγνωση επιβίωσης: Αρχικές τιμές φωσφόρου και θνητότητα από όλα τα αίτια σε ασθενείς σε αιμοκάθαρση

Παραθορμόνη

Serum phosphate lowering effects of FGF23

Razzaque, M. S. (2009) The FGF23–Klotho axis: endocrine regulation of phosphate homeostasis
Nat. Rev. Endocrinol. 2009

Υποφωσφαταιμία

- Τα φυσιολογικά επίπεδα του φωσφόρου στον ορό των ενηλίκων είναι 2.5 έως 4.5 mg/dl

Η υποφωσφαταιμία ορίζεται ως

- Ήπια: 2–2.5 mg/dl
- Μέτρια: 1–2 mg/dl
- Σοβαρή: <1 mg/dl

Τροφές πλούσιες σε φωσφόρο

HIGH PHOSPHORUS FOODS

BREADS & CEREALS

Bran Cereals
Waffles from Mixes
Dark Breads
Biscuits

DAIRY PRODUCTS

Milk
Cheese
Ice Cream
Yogurt
Custard

VEGETABLES

Canned or Dry Beans
Lima Beans

SNACKS

Nuts
Peanut Butter
Chocolate
Beer
Dark Cola Drinks

MEATS

Liver
Pizza

ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΦΩΣΦΑΤΑΙΜΙΑΣ (I)

Μειωμένη απορρόφηση από τον γαστρεντερικό σωλήνα

- Μειωμένη πρόσληψη (σπάνια)
- Έμετοι, Διάρροιες
- σ. δυσαπορρόφησης, παράκαμψη λεπτού εντέρου
- Δεσμευτικά φωσφόρου (calcium acetate, Al & Mg antacids)

Μειωμένη οστική απορρόφηση / Αυξημένος ρυθμός μετάλλωσης

- Ανεπάρκεια βιταμίνης D / χαμηλά επίπεδα calcitriol
- Hungry bone syndrome
- Οστεοβλαστικές μεταστάσεις (πχ καρκίνος προστάτη)

ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΦΩΣΦΑΤΑΙΜΙΑΣ (II)

Υποφωσφαταιμία λόγω απώλειας φωσφορικών στα ούρα

- **Υπερπαραθυρεοειδισμός**
  - *Πρωτοπαθής, Δευτεροπαθής, PTH - related πεπτίδιο*
- **Φάρμακα** (διουρητικά, κορτικοειδή, θεοφυλλίνη)
- **Ενδοφλέβια χορήγηση σιδήρου** (δράση σιδήρου στα σωληνάρια ή αναστολή της διάσπασης του FGF-23)
- **Σύνδρομο Fanconi** (π. μυέλωμα, αμυλοείδωση, σ. Sjogren, ανεπ. βιταμίνης D)
- **Μεταλλάξεις γονιδίων** (οικογενείς μορφές)
  - *FGF 23 , Npt2a*

ΑΙΤΙΑ ΥΠΟΦΩΣΦΑΤΑΙΜΙΑΣ (III)

Μετακίνηση φωσφορικών από εξωκυττάριο σε ενδοκυττάριο χώρο

- Αλκοολισμός
- Διόρθωση διαβητικής οξέωσης
- Σίτιση μετά από παρατεταμένη νηστεία (re-feeding syndrome)
- Δηλητηρίαση με σαλικυλικά
- β- αδρενεργικοί αγωνιστές
- Εγκαύματα
- Παγκρεατίτιδα

Κλινικές εκδηλώσεις υποφωσφαταιμίας ($P < 2.5 \text{ mg/dL}$)

- **Νευρομυϊκές εκδηλώσεις**
  - Αδυναμία, καταβολή
  - Μειωμένα αντανακλαστικά
  - Μεταβολική εγκεφαλοπάθεια (σύγχυση, σπασμοί)
- **Καρδιοαναπνευστικό σύστημα**
  - Ανεπάρκεια αναπνευστικών μυών (διαφράγματος)
  - Μειωμένη συσταλτικότητα μυοκαρδίου
- **Αιμοποιητικό σύστημα**
  - Αναιμία και μειωμένη παροχή οξυγόνου σε ιστούς ↓ 2,3-DPG ερυθρών αιμοσφαιρίων
  - Θρομβοκυττοπενία
- **Οστεομαλακία** (μακροχρόνια υποφωσφαταιμία)

Θεραπεία Υποφωσφαταιμίας

- **Αναγνώριση αιτίας υποφωσφαταιμίας**
(διακοπή δεσμευτικών φωσφόρου αν χορηγούνται)
- **Έλεγχος επιπέδων Ca ορού**
(αυξημένα: προσοχή στη χορήγηση φωσφόρου)
- **Χορήγηση φωσφόρου**
  - ≥ 1 mg/dL: από το στόμα (1-3g/day φωσφορικού νατρίου, καλίου ή μαγνησίου) σε διαιρεμένες δόσεις
  - < 1 mg/dL: IV χορήγηση με χρήση monitor
- Σε ασθενείς με αυξημένη αποβολή φωσφόρου από τους νεφρούς χορήγηση βιταμίνης D

ΑΙΤΙΑ ΥΠΕΡΦΩΣΦΑΤΑΙΜΙΑΣ

Αυξημένη πρόσληψη φωσφόρου

- χρήση υπακτικών / καθαρτικών που περιέχουν φωσφόρο
- υπερβολική λήψη βιταμίνης D

Μειωμένη απέκκριση φωσφόρου από τους νεφρούς (όταν κάθαρση κρεατινίνης <20ml/min)

- οξεία νεφρική ανεπάρκεια
- υποπαραθυρεοειδισμός , νεφρική αντίσταση σε PTH

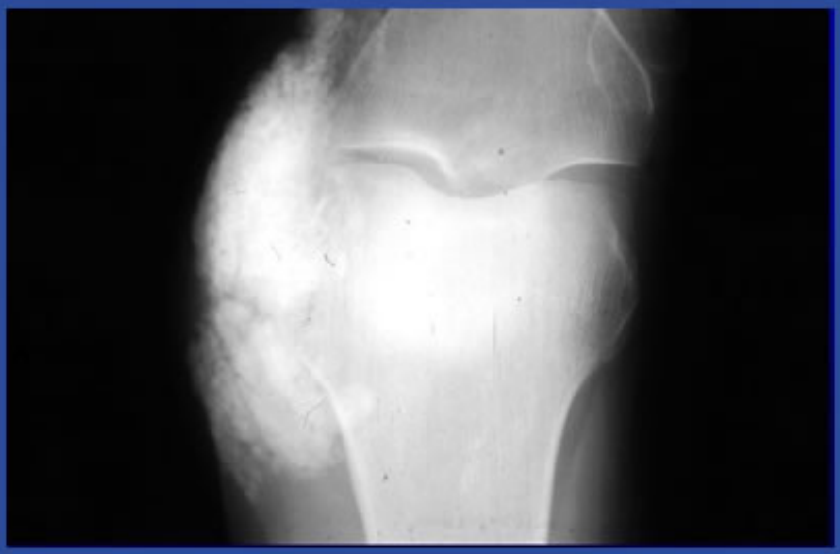
Μετακίνηση φωσφόρου από ενδοκυττάριο σε εξωκυττάριο χώρο

- κυτταρική λύση μετά από χημειοθεραπεία (λευχαιμίες)
- ραβδομυόλυση, αιμόλυση
- χορήγηση διφωσφονικών

Κλινικές εκδηλώσεις υπερφωσφαταιμίας ($P > 4.5 \text{ mg/dL}$)

- Συμπτώματα ίδια με αυτά της υπασβεστιαϊμίας
(επί οξείας υπερφωσφαταιμίας)
- Εξω-οστικές αποτιτανώσεις (μαλακά μόρια, μυοκάρδιο) όταν το γινόμενο $Ca \times P$ είναι > 70
- **Calciophylaxis**
(αποτιτανώσεις σε υποδόριο ιστό και αγγεία με νεκρώσεις)

Θεραπεία Υπερφωσφαταιμίας

- Διαπίστωση και διόρθωση της αιτίας
- Μείωση φωσφόρου
  - Περιορισμός προσλαμβανόμενου φωσφόρου
  - Φυσιολογική νεφρική λειτουργία: διουρητικά και φυσιολογικός ορός
  - Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια
    - Δεσμευτικά του φωσφόρου μαζί με τα γεύματα
ανθρακικό ή οξεϊκό ασβέστιο
sevelamer
    - Αιμοκάθαρση

Ασθενής με υποφωσφαταιμία (1)

- Ασθενής 40 ετών με ηπατίτιδα Β (HBeAg +) αντιμετωπίστηκε με tenofovir (TDF)

- 6 μήνες μετά την έναρξη της αγωγής: HBV DNA μη ανιχνεύσιμο
- Νεφρική λειτουργία φυσιολογική όπως και οι λοιπές βιοχημικές παράμετροι

- 3 χρόνια μετά την έναρξη της αγωγής ο ασθενής εισάγεται στο νοσοκομείο για διερεύνηση επίμονου άλγους στην περιοχή του δεξιού ισχύου.

Ασθενής με υποφωσφαταιμία (1)

Έλεγχος κατά την εισαγωγή:

sCr:1.5 mg/dL, eGFR= **58.6mL/min/1.73 m²**)

Αλκαλική φωσφατάση (ALP): **217 IU/L** (ΦΤ: 38-126)

Φωσφόρος ορού: **1.3 mg/dL** (ΦΤ: 2.5-4.5 mg/dL)

Κλασματική απέκκριση φωσφόρου: **41%** (ΦΤ: 5%-18%)

Γλυκόζη ορού: 90 mg/dL Γλυκόζη ούρων: **200 mg/24h**

Ουρικό οξύ ορού: **1.9 mg/dL** (ΦΤ: 3-5-8.5 mg/dL)

Απεικονιστικός έλεγχος (ακτινογραφία, MRI):

Υποκεφαλικό και διατροχαντήριο κάταγμα

Ασθενής με υποφωσφαταιμία (1)

- Το Tenofovir διεκόπη λόγω τοξικότητας (σ.Fanconi με χρόνια νεφρική νόσο και δευτεροπαθή οστεομαλακία)
- Χορηγήθηκε υποκατάστατο φωσφόρου από το στόμα (40 mmol / ημέρα) και βιταμίνη D

2 χρόνια μετά:

- ο ασθενής δεν είχε οστικά άλγη
- Φωσφόρος ορού και 25-OH-καλσιφερόλη φυσιολογικά
- η κρεατινίνη ορού παρέμεινε αυξημένη αλλά σταθερή (1.7 mg/dL) και η eGFR ήταν 49.3 mL/min/1.73 m²

Ασθενής με υπερφωσφαταιμία

- Άνδρας 57 ετών με ιστορικό σακχαρώδους διαβήτη και έκπτωσης νεφρικής λειτουργίας προσέρχεται στο νοσοκομείο με αιματοχεσία
- Από τον εργαστηριακό έλεγχο διαπιστώνεται μόνο αυξημένη κρεατινίνη ορού: **2.1 mg/dl.**
- Μετά 2 ημέρες από την από του στόματος λήψη δύο δόσεων των 45 ml φωσφορικού νατρίου για τη διενέργεια κολονοσκόπησης εμφανίζει υπασβεστιαμία και υπερφωσφαταιμία (**Ca: 6.5 mg/dl, P:16.9mg/dl**)

Graphic Representation of Electrolyte Changes

